

References:

1. Anton Avksent'yev (2019). «Dviynyky» na vyborakh: elektoral'nyy rik vid Yuriya Tymoshenka do Yany Svitlychnoyi [«Twins» in the elections: the election year from Yuri Tymoshenko to Yana Svitlychna] / Analitichnyy tsestr «Observatoriya demokratyi». URL: <https://goo.su/2U7w> [in Ukrainian].
2. Afanas'yeva, M. V. (2014). Vyborcha inzheneriya v Ukrayini [Electoral engineering in Ukraine]: monohrafiya. Odesa : Yurydychna literatura, 382 c. [in Ukrainian].
3. Afanas'yeva, M. V. (2004). Konstytutsiyno-pravove zabezpechennya vyborchykh tekhnolohiy v Ukrayini [Constitutional and legal support of election technologies in Ukraine]: avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yur. nauk : spets. 12.00.02. Odesa, 22 c. [in Ukrainian].
4. Ofitsiynyy sayt Natsional'noyi politysiyi (2020). Za faktamy reyestratsiyi pid chas vyborchoho protsesu kandydativ-«dviynykyv» politysiya vidkryla 11 kryminal'nykh provadzhen' [Police opened 11 criminal proceedings on the facts of registration of «twin» candidates during the election process] URL: <https://www.npu.gov.ua/news/vibori-2020/za-faktami-rejestratsiyi-pid-chas-vyborchoho-proczesu-kandidativ-dvijnykiv-policziya-vidkrila-11-kryminalnix-provadzhen/> [in Ukrainian].
5. VHO «Komitet vybortsiv Ukrayiny» (2019). Ponad 90 tys. hromadyan proholosuvaly na vyborakh za kandydativ-dviynykyv [More than 90 thousand citizens voted in the elections for twin candidates] URL: <http://www.cvu.org.ua/nodes/view/type:news/slug:ponad-90-tys-hromadian-proholosuvaly-na-vyborakh-za-kandydativ-dviynykyv> [in Ukrainian].
6. Normatyvni akty Tsentral'noyi vyborchoyi komisiiyi (2020). Pro Skarhu Odes'koyi Oblasnoyi Orhanizatsiyi POLITYCHNOYI PARTIYI «SLUHANARODU» [On the Complaint of the Odessa Regional Organization of the POLITICAL PARTY «SERVANT OF THE PEOPLE»], Zareyestrovanu V Tsentral'niy Vyborchiy Komisiiyi 1 Zhovtnya 2020 Roku Za № 21-34-14156. URL: <https://act.cvk.gov.ua/acts/pro-skargu-odeskoi-oblasnoi-organizatsii-politichnoyi-partiyi-sluga-narodu-zareiestrovanu-v-tsentralniy-vyborchiy-komisii-1-zhovtnya-2020-roku-za-21-34-14156.html> [in Ukrainian].
7. VHO «Komitet vybortsiv Ukrayiny» (2019). Final'nyy zvit KVU za rezul'tatamy sposterezhenhyya za pozacherhovymy vyboramy narodnykh deputativ Ukrayiny 21 lypnya 2019 roku [Final report of the CVU on the results of observation of the early elections of people's deputies of Ukraine on July 21, 2019]. URL: <http://catcut.net/hsHJ> [in Ukrainian].
8. Tsentral'na vyborcha komisiiya. 2020. Tsentral'na Vyborcha Komisiiya Prodovzhuje Robotu Nad Vdoskonalennyyam Vyborchoho Kodeksu Ukrayiny [The Central Election Commission Continues Work on Improving the Electoral Code of Ukraine] URL: <https://www.cvk.gov.ua/actualna-informaciya/tsentralna-vyborcha-komisiiya-prodovzhuje-robotu-nad-vdoskonalennyyam-vyborchoho-kodeksu-ukraini.html> [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.4.2.12>

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ДОГОВІР У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАТЕНТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Андрій Кудін

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-3259-454X

Анотація. Актуальність статті полягає в тому, що протягом останніх років проблеми інституту адміністративного договору не втрачають своєї актуальності. Це зумовлюється насамперед зростанням ролі публічного права в регулюванні суспільних відносин, а також розвитком договірних стосунків у публічно-правових відносинах. Мета статті полягає в тому, щоб на основі системного аналізу норм законодавства, позицій учених-адміністративістів і науковців інтелектуального права, статистичної діяльності суб'єктів публічної адміністрації патентної діяльності розкрити адміністративний договір у сфері адміністративно-правового забезпечення патентної діяльності в Україні. З'ясовано, що в цивільному праві договірні відносини формуються на підставі вільного волевиявлення сторін. Кожна зі сторін сама вирішує питання доцільності прийняття на себе відповідних зобов'язань. Прийняти або не прийняти пропозиції щодо встановлення договірних відносин є правом кожної зі сторін. Зовсім інша ситуація виникає в умовах адміністративного договору. У статті визначено адміністративний договір у сфері адміністративно-правового забезпечення патентної діяльності в Україні як зовнішнє волевиявлення суб'єктів публічної адміністрації, що укладається між ними на договірній, взаємній і добровільній основі в письмово-правовій формі (договір, угода, меморандум) з приводу виконання обов'язків і гарантування прав у площині регулювання, забезпечення та розвитку патентної діяльності із загальною метою застосування адміністративної охорони до прав промислової власності й захисту публічних інтересів у суспільстві.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, електронне врядування, інструменти, механізм, патент, патентна діяльність, принципи, публічна адміністрація, статус, суб'єкт.

ADMINISTRATIVE AGREEMENT IN THE FIELD OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT OF PATENT ACTIVITY IN UKRAINE

Andrii Kudin

Applicant

Research Institute of Public Law (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-3259-454X

Abstract. The relevance of the article is that in recent years the problems of the institution of administrative contract do not lose their relevance. This is due primarily to the growing role of public law in regulating public relations, as well as the development of contractual relations in public relations. The purpose of the article is to open an administrative agreement in the field of administrative and legal support of patent activity in Ukraine on the basis of a systematic analysis of legislation, positions of administrative scientists and scholars of intellectual law, statistical activities of public administration of patent activities. It was found that in civil law, contractual relations are formed on the basis of free will of the parties. It is up to each party to decide whether to make the appropriate commitments. To accept or not to accept proposals for the establishment of contractual relations is the right of each party. A completely different situation arises under an administrative contract. The article defines an administrative agreement in the field of administrative and legal support of patent activity in Ukraine as an external expression of the will of public administration, concluded between them on a contractual, mutual and voluntary basis in writing (agreement, contract, memorandum) responsibilities and guarantee of rights in the field of regulation, provision and development of patent activities with the general purpose of applying administrative protection to industrial property rights and protection of public interests in society.

Key words: administrative and legal support, e-government, tools, mechanism, patent, patent activity, principles, public administration, status, subject.

UMOWA ADMINISTRACYJNA W ZAKRESIE ADMINISTRACYJNO-PRAWNEGO ZABEZPIECZENIA DZIAŁALNOŚCI PATENTOWEJ NA UKRAINIE

Andrii Kudin

student Naukowo-Badawczego Instytutu Prawa Publicznego (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-3259-454X

Aktualność artykułu polega na tym, że w ostatnich latach problemy instytucji umowy administracyjnej nie tracą aktualności. Jest to spowodowane przede wszystkim wzrostem roli prawa publicznego w regulowaniu stosunków publicznych, a także rozwojem stosunków umownych w stosunkach publiczno-prawnych. Cel artykułu polega na tym, aby na podstawie systemowej analizy norm prawnych, stanowiska naukowców-administratorów i pracowników naukowych prawa intelektualnego, statystycznej działalności podmiotów administracji publicznej działalności patentowej, ujawnić umowę administracyjną w zakresie administracyjno-prawnego zabezpieczenia działalności patentowej na Ukrainie. Wyjaśniono, że w prawie cywilnym stosunki umowne powstają na podstawie wolnej woli stron. Każda ze stron sama decyduje o celowości podjęcia odpowiednich zobowiązań. Przyjęcie lub nieprzyjęcie propozycji nawiązania stosunku umownego jest prawem każdej ze stron. Zupełnie inna sytuacja występuje w warunkach umowy administracyjnej. Artykuł określa umowę administracyjną w zakresie administracyjno-prawnego zabezpieczenia działalności patentowej na Ukrainie jako zewnętrzną wolę podmiotów administracji publicznej, zawartą między nimi na podstawie umowy, wzajemnej i dobrowolnej w formie pisemnej (umowa, ugoda, memorandum) w sprawie wykonywania obowiązków i zapewnienia praw na płaszczyźnie regulacji, zapewnienia i rozwoju działalności patentowej w ogólnym celu stosowania administracyjnej ochrony praw własności przemysłowej i ochrony interesu publicznego w społeczeństwie.

Słowa kluczowe: obsługa administracyjno-prawna, e-administracja, narzędzia, mechanizm, patent, działalność patentowa, zasady, administracja publiczna, status, podmiot.

Вступ. Протягом останніх років проблеми інституту адміністративного договору не втрачають своєї актуальності. Це зумовлюється насамперед зростанням ролі публічного права в регулюванні суспільних відносин, а також розвитком договірних стосунків у публічно-правових відносинах. Незважаючи на те що питанням адміністративного договору присвячено чимало наукових праць учених-адміністративістів, є спроби використання цього поняття в нормативних джерелах, проблеми адміністративного договору сьогодні не розв'язано, немає чіткого законодавчого врегулювання, відсутні єдині критерії його визначення й у теорії адміністративного права (Zadykhailo, 2012: 101).

Проблемні питання патентної діяльності крізь призму адміністративного права досліджували такі вчені, як Г. Андрощук, В. Бурячок, Є. Валькова, М. Галянич, С. Головань, І. Запорожець, С. Золота, І. Каплун, О. Коротун, І. Кравченко, К. Куркова, А. Пишна, В. Понікаров, Г. Римарчук, О. Світличний, Д. Смерницький, О. Тандир, Є. Юркова та інші. При цьому комплексних досліджень патентування як об'єкта адміністративного забезпечення в Україні, на жаль, замало, що комплексно обґрунтовує актуальність обраної теми статті.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі системного аналізу норм законодавства, позицій учених-адміністративістів і науковців інтелектуального права, статистичної діяльності суб'єктів публічної адміністрації патентної діяльності розкрити адміністративний договір у сфері адміністративно-правового забезпечення патентної діяльності в Україні.

Основна частина. Щодо сутності поняття «адміністративний договір» варто проаналізувати декілька позицій учених:

– адміністративний договір як договір, побудований на публічно-правових нормах, який регулює добровільне погодження волі двох (або більше) суб'єктів права, один із яких є суб'єктом управління, про встановлення взаємних адміністративних правовідносин. При цьому він указував, що цей договір впливає з адміністративних правовідносин і повинен бути добровільним волевиявленням сторін, однією з яких є суб'єкт владних повноважень (В. Стефанюк) (Stefaniuk, 2003);

– адміністративний договір як правовий акт управління укладається на підставі норм права двома (або більше) суб'єктами адміністративного права, один із яких обов'язково повинен бути органом виконавчої влади, може мати загальнообов'язкові правила поведінки (нормативний характер) або встановлювати (змінювати, припиняти) конкретні правовідносини між його учасниками (індивідуальний характер) (В. Авер'янов) (Averianov, 2002: 97–98);

– адміністративний договір – це система взаємних зобов'язань між названими в акті публічної адміністрації суб'єктами, виконання яких вирішує державне завдання. Розуміння сутності адміністративного договору дає його порівняння з класичним цивільно-правовим договором. У цивільному праві договірні відносини формуються на підставі вільного волевиявлення сторін. Кожна зі сторін сама вирішує питання доцільності прийняття на себе відповідних зобов'язань. Прийняти або не прийняти пропозиції щодо встановлення договірних відносин є правом кожної зі сторін. Зовсім інша ситуація виникає в умовах адміністративного договору. Головною діючою особою такого договору є держава. Вона визначає предмет договору й учасників договірних відносин. Із цього приводу приймається адміністративно-правовий акт. Визначені в такому акті сторони домовляються щодо засобів, які б дали змогу об'єднаними зусиллями вирішити завдання, поставлені перед ними державою (В. Колпаков) (Kolpakov, 2012: 100);

– адміністративний договір – це заснована на правових нормах договірна угода двох або більше суб'єктів адміністративного права, один із яких завжди є самостійним суб'єктом виконавчої влади та має владні або делеговані повноваження у сфері державного управління, укладена у формі правового акта, за допомогою якого встановлюються, змінюються та припиняються їхні взаємні права й обов'язки, а також визначається відповідальність його учасників (С. Скворцов) (Skvortsov, 2004: 105–109);

– адміністративний договір варто розглядати як угоду між двома (або більше) суб'єктами адміністративного права, один із яких обов'язково є органом державної влади, засновану на нормах адміністративного права, у загальнодержавних або інших публічних інтересах, за допомогою якої виникають, змінюються або припиняються взаємні права й обов'язки сторін (О. Задохайло) (Zadykhailo, 2012: 101–105).

На наш погляд, адміністративний договір – це зовнішнє волевиявлення суб'єктів публічної адміністрації, що приймається між ними на договірній основі у відповідній письмово-юридичній формі (договір, угода, меморандум) і встановлює юридичні права, обов'язки та гарантії їх реалізації у визначеній сфері з метою забезпечення й захисту публічних інтересів у суспільстві.

Ознаками адміністративного договору, як наголошує В. Галунько, є: 1) суб'єктивна – у ньому обов'язково бере участь суб'єкт публічної адміністрації; 2) предметна – його змістом є права й обов'язки сторін, що впливають із владних управлінських функцій суб'єкта публічної адміністрації. Загалом під адміністративним договором учені розуміють публічну угоду двох чи більше суб'єктів адміністративного права, один із яких завжди є суб'єктом публічної адміністрації (Halunko et al., 2015: 137).

Головне в змісті адміністративного договору, як звертає увагу С. Скворцов, – це те, що він має своїм предметом регулювання певних адміністративно-правових відносин, створює спеціальні адміністративні права й обов'язки для його учасників, може їх змінювати та припиняти. Наведене поняття не обмежує коло суб'єктів адміністративного права, їхню ініціативу та самостійність шляхом обов'язкового оформлення відповідного правового акта. Спеціальні адміністративно-правові обов'язки можуть розширювати свою дію на відносини обох сторін, котрі є учасниками адміністративно-договірних відносин, як на орган виконавчої влади, так і на другого суб'єкта. Держава й органи виконавчої влади уповноважені делегувати один одному за взаємним узгодженням частину владних повноважень, які позитивно впливають на ринкові відносини, підприємницьку діяльність і регулюють їх з боку державних і місцевих органів виконавчої влади. Включення в адміністративний договір норм цивільної, трудової, фінансової та інших галузей права дає змогу уникнути протидії імперативності й добровільності урегульованих договором відносин. Адміністративний договір повинен містити контрольно-наглядові функції, якими уповноважені представники державних органів виконавчої влади, а також економічні санкції до його учасників, які вступають у договірні відносини (Skvortsov, 2004: 105–109).

Суттєвими ознаками, що характеризують зміст адміністративного договору, О. Задохайло вважає за доцільне виокремити такі: 1) метою адміністративного договору є задоволення публічних потреб. Органи виконавчої влади як суб'єкти таких договорів мають на меті ефективно виконання завдань публічної (державної) служби, створеної для задоволення державних або суспільних потреб. Як приклад можна навести договори у сфері управління державною власністю, договори, що забезпечують державні потреби (державні контракти на поставку продукції для державних потреб) тощо. Як адміністративні договори доцільно розглядати й так звані договори про концесії публічної (державної) служби, за допомогою яких орган виконавчої влади, особливо місцева державна адміністрація, делегують господарським товариствам, а також особам, які займаються підприємницькою діяльністю, частину своїх функцій і повноважень для забезпечення суспільних потреб; 2) адміністративному договору властиві певні обмеження вільного волевиявлення, свободи договору, юридичної рівності (зокрема суб'єкт владних повноважень, як правило, при укладенні адміністративного договору зв'язаний

вимогами (процедурами, обмеженнями), визначеними законодавством щодо вибору контрагента, установлення суттєвих умов договору); 3) порядок укладення та виконання адміністративно-правової угоди, за загальним правилом, регулюється нормами публічного права із субсидіарним застосуванням в окремих випадках норм цивільного права. Мова йде про такі категорії цивільного права, як форма договору, термін виконання договору, забезпечення виконання зобов'язань, визначених у договорі, відповідальність за порушення умов договору, його зміну та розірвання тощо; 4) в адміністративному договорі неможлива (за будь-яких умов) одностороння відмова від виконання договірних умов. Норми про форс-мажор у таких договорах, як правило, не застосовуються; 5) адміністративні договори мають включати в себе контрольно-наглядові повноваження органів виконавчої влади, які полягають у контролі за виконанням адміністративного договору з боку суб'єктів владних повноважень, перевірці діяльності адміністрації та трудового колективу підприємства й організації, що вступили в договірні відносини, а також можливості застосування економічних та інших санкцій за невиконання або неналежне виконання обов'язків за договором (Zadykhailo, 2012: 101–105).

На наш погляд, ознаками адміністративного договору у сфері адміністративно-правового забезпечення патентної діяльності в Україні є: 1) сторонами є два або більше суб'єкта публічної адміністрації; 2) змістом договору є юридичні права, обов'язки та гарантії реалізації у сфері адміністративно-правового забезпечення патентної діяльності; 3) за процесуальною сутністю договір є вільним, добровільним волевиявленням сторін; 4) метою договору є забезпечення та захист публічних інтересів суб'єктів патентування в суспільстві; 5) може бути прийнятим у різній письмово-юридичній формі (договір, угода, меморандум).

Прикладом адміністративного договору у сфері патентування є те, що Державна служба інтелектуальної власності України та Відомство Данії з патентів і торговельних марок, усвідомлюючи важливість інтелектуальної власності в розвитку потужної національної та глобальної економіки, заохоченні економічних інвестицій в інновації та схваленні духу підприємництва, а також прагнучи до подальшого двостороннього співробітництва між Сторонами для зміцнення чинних систем інтелектуальної власності шляхом створення механізму для регулярного обміну інформацією та передовим досвідом і для спільної організації заходів зі співробітництва, цим викладають Меморандум про взаєморозуміння між Державною службою інтелектуальної власності України та Відомством Данії з патентів і торговельних марок від 11 жовтня 2011 року. Співробітництво між Державною службою інтелектуальної власності України та Відомством Данії з патентів і торговельних марок у сфері інтелектуальної власності охоплює реалізацію проектів двостороннього співробітництва з різних питань, пов'язаних із правовою охороною інтелектуальної власності; обмін інформацією про законодавчі зміни у сфері правової охорони інтелектуальної власності; обмін досвідом про виконання прав інтелектуальної власності; організацію спільних семінарів, симпозіумів і робочих зустрічей; обмін спеціалістами (експертами) та їхнє навчання з питань правової охорони інтелектуальної власності; інші напрями співробітництва (Memorandum of Understanding between the State Intellectual Property Service of Ukraine and the Danish Patent and Trademark Office, 2011).

Висновки. Отже, на наш погляд, адміністративний договір у сфері адміністративно-правового забезпечення патентної діяльності в Україні – це зовнішнє волевиявлення суб'єктів публічної адміністрації, що укладається між ними на договірній, взаємній і добровільній основі в письмово-правовій формі (договір, угода, меморандум) з приводу виконання обов'язків і гарантування прав у площині регулювання, забезпечення та розвитку патентної діяльності із загальною метою застосування адміністративної охорони до прав промислової власності й захисту публічних інтересів у суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Аверьянов В.Б. Исполнительная власть и административное право. Киев : Ин Юре, 2002. 667 с.
2. Адміністративне право України. Т. 1: Загальне адміністративне право : навчальний посібник / В.В. Галуцько, В.І. Курило, С.О. Короєд та ін. Херсон : Гринь Д.С., 2015. 272 с.
3. Задихайло О.А. Щодо визначення адміністративного договору в адміністративному праві України. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Серія «Право»*. 2012. Вип. 19. С. 101–105.
4. Колпаков В.К. Поняття форм публічного адміністрування. *Адміністративне право і процес*. 2012. № 2. С. 89–103.
5. Меморандум про взаєморозуміння між Державною службою інтелектуальної власності України та Відомством Данії з патентів і торговельних марок від 11.10.2011. *Верховна Рада України: офіційний веб-сайт*. 2015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/208_025#Text.
6. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32.
7. Стефанюк В.С. Судовий адміністративний процес / Акад. прав. наук України, Ін-т приват. права і підприємництва. Харків : Консум, 2003. 473 с.
8. Скворцов С.С. Понятие и юридическое значение административного договора в управленческой деятельности государства. *Вестник Одесского института внутренних дел*. 2004. № 2. С. 105–109.

References:

1. Averianov V.B. (2002). Ispolnitelnaia vlast i administrativnoe pravo. Kiev [Executive power and administrative law]. Kyev : Yn Yure, 2002. 667 p. [in Russian].
2. Halunko V.V., Kurylo V.I., Koroied S.O. ta in. (2015). Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine]. T.1. Zahalne administratyvne pravo: navchalnyi. Kherson: Hrin D.S., 2015. 272 p. [in Ukrainian].

3. Zadykhailo O.A. (2012). Shchodo vyznachennia administratyvnoho dohovoru v administratyvnomu pravi Ukrainy [Regarding the definition of an administrative agreement in the administrative law of Ukraine]. Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H.S. Skovorody. «Pravo». 2012. Vyp. 19. pp. 101–105 [in Ukrainian].
4. Kolpakov V.K. (2012). Poniattia form publichnoho administruvannia [The concept of forms of public administration]. Administratyvne pravo i protses. 2012. № 2. pp. 89–103 [in Ukrainian].
5. Memorandum pro vzaiemorozuminnia mizh Derzhavnoiu sluzhboiu intelektualnoi vlasnosti Ukrainy ta Vidomstvom Danii z patentiv i torhovelnykh marok [Memorandum of Understanding between the State Intellectual Property Service of Ukraine and the Danish Patent and Trademark Office] vid 11.10.2011 [in Ukrainian].
6. Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli [On the protection of rights to inventions and utility models]: Zakon Ukrainy vid 15.12.1993 № 3687-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 1994. № 7. St. 32 [in Ukrainian].
7. Stefaniuk V.S. (2003). Sudovyi administratyvnyi protses [Judicial administrative process]. Akad. prav. nauk Ukrainy, In-t pryvat. prava i pidpriemnytstva. Kh.: Konsum, 2003. 473 p. [in Ukrainian].
8. Skvortsov S.S. (2004). Poniatyie y yurydycheskoe znachenye admynstratyvnoho dohovora v upravlencheskoi deiatelnosti hosudarstva [The concept and legal significance of an administrative contract in the management activities of the state]. Vestnyk Odesskoho ynstytuta vnutrennykh del. 2004. № 2. pp. 105–109 [in Russian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.4.2.13>

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МИТНИХ РЕЖИМІВ

Ростислав Лемеха

кандидат юридичних наук,

здобувач наукового ступеня доктора юридичних наук

Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)

ORCID ID: 0000-0001-9013-8318

Анотація. У науковій публікації досліджуються міжнародно-правові засади правового регулювання митних режимів. Зазначається, що, ураховуючи примат міжнародного права над національним, приведення національного митного законодавства у відповідність до міжнародно-правових стандартів і принципів є одним із основних завдань публічної адміністрації. Підкреслюється важливість приведення норм митного права України у відповідність до норм і принципів права ЄС з метою розвитку міжнародної торгівлі та національної економіки.

Методологія дослідження ґрунтується на органічному поєднанні філософських, загальнонаукових і спеціально-юридичних методів дослідження. Серед останніх більшою мірою застосовуються методи порівняльного правознавства, юридичної догматики та методи юридичного моделювання.

Формулюється висновок, що роль міжнародних норм і принципів у регулюванні митних режимів є визначальною, ураховуючи верховенство норм ратифікованих міжнародних договорів над нормами національного права, що є складником фундаментального принципу верховенства права. Зазначається, що не менш важливою є роль норм міжнародного приватного права, які встановлюють правила міжнародної торгівлі, включаючи Інкотермс, які є єдиним набором міжнародних правил для однозначного тлумачення найбільш уживаних торговельних термінів у зовнішній торгівлі.

Перспективність подальшого дослідження цієї теми зумовлена необхідністю наукового узагальнення результатів і проблемних питань адаптації національного законодавства до норм і принципів права ЄС, а також потребою формулювання конкретних пропозиції щодо внесення змін до чинного Митного кодексу України й інших законів у сфері правового регулювання митних режимів, приведення їх у відповідність до міжнародно-правових стандартів регулювання митних відносин.

Ключові слова: митні режими, міжнародний договір, конвенція, імпорт, експорт, транзит, митна декларація, митна процедура, зберігання, митний кордон, товари, правове регулювання.

INTERNATIONAL LEGAL BASIS OF LEGAL REGULATION OF CUSTOMS REGIMES

Rostislav Lemekha

Candidate of Law Science,

Candidate of the Degree of Doctor of Laws

Zaporizhzhya National University (Zaporizhzhya, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0001-9013-8318

Abstract. The scientific publication is devoted to the international legal basis of legal regulation of customs regimes. It is noted that given the primacy of international law over national, bringing national customs legislation in line with